

פרוטוקול מס' 22
מישיבת ועדה הכלכלה
סיון ג' ל'שנת תשי"ב - 26.2.52
בשעה 10.30

מ - ת ה י ח :

- היו"ר . ס . בנצוב
- ג . אבניאל
- ב . אזניה
- י . אורי
- ט . בז'רנו
- א . כהן
- ז . ספיר
- ב . מועדי
- ס . וילנר
- ד . פלדמן
- ס . חזני
- ט . לביא

מ ו ז מ נ י ח :

- י . לובושיץ - מטעם סגור המסחר והתעשייה
- ס . פיאטנסה - המתרגם
- ג . בר-יוסף - מזכיר הועדה.

ס ד ר - ה י ח :

- א . בוטמאן הכרמל
- ב . שאלת צורת הגשת ההצעות בדבר הבקרה על העבר (סקירת פ. לבון)
- ג . המסך הדיון בענין הארצי
- ד . המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה.

היו"ר . ס . בנצוב :

פותח את הישיבה.
היינו צריכים לפייה את הדיון בחברת בוטמאן הכרמל, אבל טיעת טפא"י ביקשה שוב לדחות את ההכרעה, וגם סר החקלאות מבקש שהות לסקול הצעות בוטמות.

בסכה עתה את הדיון על המצב ובפור טעה ברון בעניני היצוא בהשמת ות סר המסחר והתעשייה.

סרם בעבור לענין הארצי עלינו לברר שאלה פרוצדורלית ביחס לפסקנות שלנו בנוגע לעניני המזון והחקלאות, היה לנו ריכוז פרוצדורלי עם אפשר להכניס הסתיגויות בשעה שאף אחת מההצעות שהוגשו לא נתקבלה כסעיף יסוד. בוצעו החלטנו לפנות לוועדה הכנסתית תפסוק בענין, אבל ישנה חברים המערערים על פניה זו. הם טוענים שהפרוצדורה הרגילה היא שאמר להוסיף סעיף להחל ות בצורת הסתיגות. שוחחתי עם יו"ר ועדת הכנסת, אמנם לא נתן לי תשובה רשמית, אבל אמר לי, כי דעתו הפרטית היא שיותר להוסיף סעיף. ובכך, עלינו להחליט אם נחכה להכרעת ועדת הכנסת, או נחליט בעצמנו.

י. ספיר: יתכן שלא תהיה מקום לפנות לוועדת הכנסת, אבל מאחר שכבר פנינו, אני מציע להסתין

ד. חזני: עוד שבוע לסיכומה של ועדת הכנסת.

י. ספיר: אני עומד על כך שבחינה פרודורלית, כי לדעתי, בעשה פעשה בלתי נכון. אני קובע, שההסתייגות שלו תירטט ותהיה מונח על הטולחן.

ד. חזני: אני מציע שנצביע עוד פעם את ההצעות הסונות.

היו"ר ד. כנסוב: מי אמר ה לעשות זאת. הודענו לכנסת כי סיימנו את הענין.

ב. חזניה: רביזיה על הצעות זה דבר מקובל.

היו"ר ד. כנסוב: אני סוכן להצביע את הצד הפרודורלי, אבל אינני יכול להצביע את הצעות מחדש, היות וכבר סיימנו את הדיון בהן.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה לרשום את ההצעות כהסתייגויות - 6
נגד - 5

בתקבלה ההצעה לרשום את כל ההצעות כהסתייגויות

י. ספיר: אני שומר לעצמי זכות ערעור לפני ועדת הכנסת.

היו"ר ד. כנסוב: עכשו עלינו לסכם את ענין האשראי.

י. ספיר: הדיון בענין האשראי התחיל לפני הפוליטיקה הכלכלית החדשה, ונדמה לי שהדיון על האשראי כיום אריך לקבל צורה נחרת. המצעים שבהם נקטה הממשלה ביחס למדיניות היום יוצא, שדוקא מאותו חלק של המסק שהיא בנוי על אדאי, המדיניות הכלכלית החדשה שואבת - אינני יודע לכמה זמן - סכומים גדולים מאוד. כיום יש להפריד בין החקלאות והמסחרים אחרים של המסק. היות ולחקלאות כרגע אין מלאי של יבוא סגור לשלם עליו סכומים נוספים, והחזון יהיה מושפע בעיקר מעלית המיירה והשכר, היא איננה הגורם העיקרי בשלב זה של ההתפתחות. הגורמים העיקריים הם המעשיה, המסחר וחלק מהמסחר הקמעונאי, והם, לפי המספרים שקבלנו, היו הנושאים העיקריים של האשראי מהסך הכולל. התכנית החדשה של הממשלה עושה פעולה שבאופן הדרגתי היתה קלה יותר, אבל באופן דרסטי משפיעה באופן חריף על האשראי. כל אותם המפעלים היצרניים או הגורמים של היבוא, הם היום מנצלים את כל הליקווידיות שלהם כדי לכסות את הדרשים של הסחירים, וגם זה לא יספיק, לא רק כדי לעשות פעולות חדשות, או השקעות חדשות, אלא זה יחסר להם מפילו כדי הנעת הגלגל של המחזור. אם ינהיגו אותה שיטה של אשראי בהחמרה נוספת, הרי לגבי מפעלים רבים פירוט הדבר, שיתוק מוחלט. אם הכוונה במסגרת האשראי היתה להכריח גורמים מסוימים שיט באפשרותם לנצל את ההון העצמי שלהם, ולהוציא אותו מהשקעות מתות להשקעות פרודוקטיביות יותר, היום זה יכול ליצור משבר שכמעט אי אפשר יהיה לעבור עליו.

אותה שיטת אשראי, ללא התאמה אל התכנית החדשה של הממשלה בענין השערים ותוספת תשלום על לירות ישראליות עבור אותו חומר שכבר ישנו, אותה שיטת אשראי שהיתה אולי הגיונית קודם, היום היא קטלנית מאד, ואני חושב, שצריך לקבוע איזו רביזיה מסוימת על יסוד של הנחות מסוימות כדי למנוע לא רק משבד, אלא במקרים רבים מפולח, לדעתי, אסור לנו לסקול את הנתונים של ההצעות בקשר עם האשראי כפי שקבלנו אותן עד היטיבה הקודמת מבלי לראות את השפעתה של המדיניות הכלכלית החדשה. הפוליטיקה של הממשלה באחס לאשראי אינה צריכה להיות מותנית בפרוינציפיים הנקבעים באופן נורמלי, אלא בהתחשב עם המצב. איך לתרגם זאת ללשון מעשים ופרטים, אני מתאר לי שחברי, חבר הכנסת בז'רנו הספיק ללמוד את הבעיה יותר מסני, והוא יסביר זאת.

היו"ר ס. בנטוב:

יש ערך לענין, אם נקבל החלטות במהירות. אם נכנס עכשו לויכוח אקדמאי על עניני האשראי, אין לכך כל ערך מעשי. אני מציא אפוא שכל אחד יציע הצעות בלבד.

ס. חזני:

ברצוני לנסות לנסח את דברי בצורת הצעות:

- (א) ועדת הכלכלה רואה כאחת הדרכים לריסון האינפלציה את הצמצום באשראי, שתנאי שיופעל גם בכמות וגם באיכות;
- (ב) הוועדה מחייבת את הצמצום בדרכים הנ"ל על אף התנאים שנשתנו עם עליית המחירים - בתנאי שלא יבוא זעזוע בייצור והיבוא החיוניים;

(ג) אי לזאת מטליצה הוועדה:

1. שהממשלה תעלה את אחוז הליקבדיות של הבנקים, אולם בגבול של 10 אחוז נוספים מהפקדונות הישנים ו-5% מהפקדונות החדשים. אולם סכומים אלה שיצטברו לא יוקפאו, אלא יועמדו לרשות המשק החקלאי, הייצור התעשייתי, מצרכי "לכל" והיבוא החיוני - לפי אישורים מפורשים של האוצר.

(2) עם זאת צריך לבוא פיקוח איכותי על כל מערכת האשראי, גם זה שניתן לגבולות הקודמים, תוך מגמה להעברתו ההדרגתית מהמפעל הבלתי חיוני למפעל החיוני;

(ד) מאחר שיש להביח שהסכומים שיצטברו על ידי העלאת הליקבדיות כנ"ל לא יוכלו לספק את הדרישה המוגדלת לאשראי של המפעל החיוני, מטליצה הוועדה:

- (1) להגדיל מיד את יכולתו של בנק ישראל לחקלאות ולאפשר לו לספק אשראי ליצרן החקלאי גם לצרכי הון חוזר;
- (2) להפעיל ככל המוקדם את הבנק לייצוא, שיטמט מקור אשראי לייצור בשביל ייצוא.

5. במקרים מיוחדים, היינו:

(א) בשעה שהמפעל או הענף הספריים באמת מכר את תוצרתו או סחורתו לפני העלאת שער הלירה במחירים רשמיים ואין עתה באפשרותו לחדש את המלאי;

(ב) מודיע שאין לו כל נכסים בלתי פרודוקטיביים שיוכל לממן את מפעלו על ידי מכירתם -

במקרים אלה מטליצה הוועדה, שהממשלה

תפריש סכום מסוים מתוך קרן ההטוואה לצלי אשראי, שינתן לצרכי חידוש המלאי.

ד. בז'רנו:

ברצוני לומר ליו"ר שלא יכולנו להגיש הצעות לסיכום הדיון, כי המצב נשתנה לחלוטין. אין כל יסוד שעליו יכולות להיות מבוססות ההצעות לסיכום, ראשית, מפני אותה סיבה שעליה דבר חבר הכנסת ספיר ושנית, ישנו שנוי נוסף.

בעצם המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה יש גם שנוי מדיניות האשראי של הממשלה, וקשה לדבר על הצעות לסיכום מבלי לדעת מה הם השנויים שהממשלה מתכוונת לעשות בטוח האשראי.

השנוי המרחיק לכת של הממשלה - אינני יודע אם זו החלטה טופית - ללהנתיג במקום ההגבלה הכמותית של האשראי שהיתה נהוגה עד עכשו הגבלה איכותית. אשר לביצוע שנוי זה, ישנן דרכים שונות, הדאך שבה מתכוונת ללכת הממשלה היא כנראה, מתן רשיונות לקבלת אשראי, כלומר האוצר יצטרך לתת כל פעם רשיון לקבלת אשראי. אינני רואה סכנה גדולה יותר למסק, מאשר מסירת שטח זה לבירוקרטיה שלנו.

אני הייתי מציע, שנזמין את השך לתאגום או את מר הובניץ ונקבל מהם אינפורמציה ביחס לענין זה, ורק אז, על יסוד אינפורמציה זו, נוכל לקבוע עמדה.

בענין הליקבידיות, תיקון קל. אם אמרו פה שצריך להעלות את הליקבידיות - וזהו מה שהממשלה מתכוונת לעשות - נוסף להגבלה האיכותית, הרי פירוש הדבר הגבלת הקרדיט, כשאתה מוסיף את ההפרש של ה-10% אינך מגדיל את הליקווידיות, אלא אתה רק מכווון אותה לכיוון הרצוי לך, הממשלה מתכוונת לכוון את כל האשראי ויחד עם זאת להעלות את הליקווידיות.

אם הממשלה נקטה בדרך של העלאת המחירים בתור אמצעי דפלאציוני, הרי למעשה היא מסנה את היחס בין המחזור (כולל דפוזיטים) לבין הצורך למחזור, בזה יש הגבלה כמותית של האשראי באופן אוטומאטי, וזוהי הגבלה דרטטית. אם מוסיפים לזה את התשלום המידי על הסטוקים, שאי אפשר לראות אותו, הרי נותנים לאמצעים הדפלאציוניים היקף כל כך רחב, שהורשים את כל התכנית, לי נראה שעלינו לשנות את עמדתנו ביחס לאשראי, עמדה זו שהיתה מתאימה למלחמה נגד האינפלציה, על מנת לדרוש הקלות באשראי. אני מסכים להגבלה איכותית, אבל לא בצורה זו. אני חושב, שטן ההכרח להקטין את אחוז הליקבידיות ולהגדיל את כמות האשראי למסק.

א. כהן:

אני מסכים עם היו"ר, טבענין זה אנו צריכים לקבל החלטה דחופה, לדעתי, אין צורך בקבלת אינפורמציה מטעם פשוט מאד: אם האינפורמציה של הממשלה תסביע ~~האינפורמציה~~ לא יהיה כל צורך לקבל החלטה של הועדה, אם האינפורמציה לא תסביע רצון, ממילא אנו צריכים לקבל החלטה שלנו. אם כן, מה מוסיף לנו האינפורמציה? אילו היה זה ענין, שאיננו יודעים אותו, הייתי מבין זאת. אבל נדמה לי, שכל אחד מאתנו יודע היטב ענין זה. לכן, אני מציע: החלטה מיידית, והצעת היא:

ועדת הכלכלה של הכנסת מסבה תשומת לב הממשלה על כך, שהפעולה המסולבת של גביית הפרשי מחיר על המלאי בד בבד עם צמצום האשראי והעלאת הליקבידיות - אשויה לפגוע קשה ומיד בהיקף הייצור החיוני, התעשייתי והחקלאי.

אי- לזאת ממליצה הועדה על: -

א. הורדת הליקבנדיות הבנקאית לפחות ב-10 אחוזים על סנת לאפטר בטטגרת זו הרחבת הפעולה הבנקאית;

ב. מינוי ועדה מצומצמת ויעילה לפיקוח איכותי על האשראי. מתפקידה של ועדה זו להיענות בדחיפות וללא בירוקרטיה יתרה, לכל דרישת אשראי מוצדקת מבחינת צרכי הייצור. חברי הועדה חייבים להיות פנויים רק לתפקיד זה.

אני מציע ששלושת חברי הועדה יהיו מנהלי

בנקים.

ט. לביא:
אני תומך בהצעתו של חבר הכנסת בז'רנו להזמין את נציגי הממשלה ולסמוע מהם מה חושבת הממשלה לעשות בטטח זה, ורק אז לקבל החלטה.

ב. אבניאל:
אינני חוסב טיט צורך להזמין את נציגי הממשלה. אני חוסב שלכולנו, על כל פנים, רבים מאתנו ישנה איזו הערכה כיצד לגשת לשאלה, והיא אינה רחוקה כל כך מהאטת, לדעתי, יטנן סתי דרכים לפתרון בעיה זו:

או להגדיל את האפטרות של הבנקים שיוכלו להתטטט בטכונים העומדים לרשותם, או לקבוע גישה סלקטיבית, אבל אני מציע להזהר מגישה סלקטיבית, שאותה תצטרך לקבוע הפקידות. אני מציע גישה סלקטיבית אם קווים שיחייבו את כולם. את הקווים הכללים תקבע הממשלה לאחר התייעצות עם הסטורים הכלכליים.
אני מציע שנחליט עוד היום, ובכיוון זה.

היו"ר ט. בנטוב:
אני גם כן סבור שדחיפות ההחלטה שלנו קובעת את מעטיותה. אינני סבור שבנתאים אלה של דחיפות יש הכרח לטמוע אוד שר. שמענו את תשובותיו של מנהל האוצר, שהסביר לנו באופן די ברור מה הן כוונות הממשלה. הוא גם הסביר כיצד רואה הממשלה את המדיניות שלה בטציאות. טטוב כך, אני סבור שאנו צריכים להתפק בפחות המלצות ויותר עקרונות והמלצות לביצוע.

אני יוצא מתוך נקודת מטצא, שהאינפלציה שלנו היא כלכלית ואינה טטבעית, והפתרון הוא - הגברת הייצור. מתוך דברי השרים נתברר, כי בטנה האחרונה רק 20 אחוז מהאשראי הלכו לעידוד הייצור תעסיה וחקלאות. יתר ה-80 אחוז הלכו לכל מיני ענינים אחרים. כל מדיניות האשראי צריכה להיות מכוונת לעידוד שני הענפים האלה. ואם יש הכרח בכך - לרעת סטורים אחרים, כדי שהחלק הפרודוקטיבי של האוכלוסיה יגדול, והחלק הבלתי פרודוקטיבי - יקטן, והאשראי ינתן ליצרנים ולא לשאינים יצרניים.

המלצת הועדה צריכה להיות - העברה דרטטית של האשראי הבלתי יצרני לאשראי יצרני. כיצד להשיג זאת? לדעתי, על ידי העטדת גובה הליקבנדיות המטטית, הבטחונות הכללית בטביל הארץ על רטה מנימלית הכרחית של 30 אחוז, וההפרש בין ה-30 אחוז ל-100 אחוז - חצי טטנו יקבע למטרות מטוימות מכוונות על ידי הממשלה, והחצי השני - להשאיר חפטי לפעולות שהבנקים ירצו לעטוק בהן.

ב. אזניה:
אני מציע, שההצעות שהוטטעו כאן ועתר ההצעות שתוגטנה על ידי חברים אחרים, תועברנה לשר התאום, ולאחר ז'ת נקיים ישיבה עם השר. אני הייתי מציע לקבוע ישיבה זו

ליום חמישי, כי אינני מעוניין בדחיה בזמן, אבל אני חייב לשמוע דעת הממשלה בכיוון ההמלצות הללו.

י. ספיר:

הצעתנו היא:

ועדת הכלכלה קובעת, כי התכנית הכלכלית החדשה של הממשלה מחייבת רביזיה והתאמה של סדיניות האשראי להתפתחות שבאה אחרי הודעת הממשלה.

אש להביא בחשבון את הצורך בהון חוזר גדול כתוצאה מעלית המחירים.

לאור זה יש להקטין את אחוז הלקבדיות הנדרש מהבנקים על ידי הממשלה, בשלב זה ב-80% ולאפשר באופן כמותי הגדלת האשראי, כדי למנוע שתוק הייצור ואבטלה במסדים רציניים.

הועדה קובעת, כי לשם זה יש צורך בהכוונה על ידי הממשלה לשם הבטחת ההקלות לייצור חיוני ולייבוא חיוני. ההכוונה צריכה להיות בצורה של הוראות למסגרות האשראי על עדיפות ועל צמצום לפי מדת החיוניות של הענף או הייצור ולא בצורה של הכרעה אדמיניסטרטיבית על ידי המנגנון הממשלתי בכל מקרה ומקרה.

היו"ר מ. בנטוב:

אנו צריכים להחליט אם אנו מסכמים היום או דוחים את הסיכום ליום חמישי.

ב. אזניה:

אני הצעתי להעביר את ההצעות לידיעת השר. עתה אני מציע, לא להצביע עד אשר נשמע את השר.

ב. אבניאל:

אני חושב, שאפשר להצביע היום על כמה הצעות.

היו"ר מ. בנטוב:

אני מעמיד את ההצעות להצבעה.

ה צ ב ע ה

הוחלט לדחות את הסיכומים לישיבה הבאה.

צ. לובושיץ:

באתי להתנצל בשם שר המסחר והתעשייה על שאינו יכול לבוא. אני אוכל לשבת אתכם רק רבע שעה.

היו"ר מ. בנטוב:

תמסור בבקשה לשר, שאנו מצטערים על כך מאד ואנו מבקשים שישריין את זמנו לפחות לישיבה הבאה.

ש. בז'רנו:

ברצוני להציע לדחות את הדיון על בעיות הייצוא ולהעמיד על סדר היום דיון בכמה אספקטים של התכנית הכלכלית החששה הנוגעים לנו במיוחד כועדת הכלכלה של הכנסת. אני הייתי מציע שנעשה זאת עוד היום בנוכחות של מר לובושיץ.

מ.א.

היו"ר מ. בנטוב:

חבר-הכנסת בז'רנו היה בין אלה שתבעו את הדיון בעניני היצוא כדבר דחוף ביותר. לא הייתי מקבל את הצעתו שהציע עכשיו, אלא העונדה שנותרו לנו 30 יקות, ועל-כן נקדים אותן להתחלת הדיון בענין זה.

א. כהן:

אינני מסמין באפשרות של דיון רציני ב-30 יקות. אני מסכים לדחיית ענין היצוא לשבועיים, אבל אני מציע להעמיד סני אמפקטים של התכנית הכלכלית החדשה - א) שיטות חדשות בקלוקולציה של המחירים; ב) שיטת הקצבת חומרי הגלם לתעשייה. הייתי מציע, שבשבוע הבא נשמע את נציגי משרד המסחר והתעשייה ביחס לענינים אלה, ועתה אני מציע להפסיק את הדיון.

היו"ר מ. בנטוב:

ברצוני לשאול את הוועדה רוצה שבישיבה הבאה, מלבד הפיכוסים בעניני האסראי נעמיד על סדרהיון דיון על כמה אמפקטים של המדיניות הכלכלית החדשה בקשר עם המסחר והתעשייה.

הוחלט:

להקדיש את הדיון בכמה אמפקטים של המדיניות הכלכלית החדשה לפני הדיון על בעיות היצוא.

היו"ר מ. בנטוב:

אני מציע מיפוא, שהחברים שיש להם לומר מסהו בענין זה יעשו זאת עכשיו.

ש. בז'רנו:

מדבר בעיקר מתוך האמפקט התעשייתי, ואגע ב-4 נקודות. המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה כונעת בתעשייה ב-4 נקודות בעיקר:

ראשית, כחוצאה מהשער החדש לחמרי-הגלם, ההון החוזר של התעשייה הוקטן באופן פתאומי באחוז מסוים כמה שהיה עד עכשיו. אם להדגים זאת, הרי פירוש הדבר, שאם למפעל מסוים היו 500 טון ברזל לעבודה רגילה, והם עלו לו ב-50,000 לירות, אותן 50,000 לירות יספיקו לו מסחר רק ל-1/3 מ-500 הטון ברזל. אני מקרא לזה הקטנת הסוכסנס של התעשייה.

הפגיעה השניה קטורה בזה, וזהו ענין הליקוידיות. התעשייה נדרסת - עוד לא יצא צו על-כך - להכניס לקופת הממשלה, בצורה של קרן השוואה, את ההפרש על המלאי הקיים בין השער ששולם בזמן קניית המלאי לבין השער החדש. זאת אומרת, שהתעשייה תצטרך להכניס סכומים עצומים לקופת הממשלה בבת-אחת, סכומים שאינם עומדים לרשות התעשייה בכללותה. נוסף לכך, נדרסת התעשייה להכניס אותם סכומים על סחורות הנמצאות בדרך או במשל, או על האקרדיטיבים חדשים שיצטרכו לפתוח על-ידי רשויות יבוא חדשים. זהו ענין הליקוידיות שעלול - אם בכוונת הממשלה לבצע זאת - לא רק לפגוע, כי אם לסכן את קיומם של הרוב הגדול של המפעלים.

רזהו

הנקודה השלישית קטורה בנקודה הקודמת/ ענין

האשראי. נוסף לשתי הנקודות שהזכרתי, הממשלה עומדת להחליט על הגבלות חדשות באשראי, גם הגבלות איכותיות וגם הגבלות כמותיות, דוקא בזמן שהתעשייה נדרשת לגייס סכומים גדולים ברוספיה. הגבלות אלו באשראי - עד כמה שהבינותי עד עכשו משה שיכולתי לגדר - מפילו תהייתה איכותית ותפגענה במיוחד בחלק התעשייתי הפחות חיוני, אין כל ספק שתפגענו גם בתעשייה החיונית ביותר.

הנקודה הרביעית - מי ייעוד יזכה להחקיים

לאחר 3 המכות הראשונות צפויה לו מכה רביעית הנוגעת לקביעת המחירים. עד כמה שטמעתני יצאו הוראות ממשרד המסחר והתעשייה לסנהלי המחלקות על אופן קביעת המחירים, והוראות אלו קובעות שיט להתחשב בהוצאות החדשות שחלו כתוצאה מהתיקרות חסרי הגלם והדלק ורק מחצית העלאת הסכר שניתנה לפועלים, כלומר: רק 7 1/2% מאותם 15% שהפועלים קבלו בתור תוספת שכר, ואת 7 1/2% הנותרים צריך לקבל על ידי הגדלת יעילותו של הפועל. אין אפשר לבצע זאת לאחר שניתנו 15% ללא כל תבאי, אני אינני יודע.

נוסף לכך, קביעת הרווח - לפי ההוראות

סיצאו לסנהלי המחלקות - תיעשה בצורה כזאת, שהרווח המוחלט. ליחידה לא יועלה. נניח, שעל יחידה מסוימת היצרן היה רשאי להרוויח 10 סיל. לאחר שיעלו את הרווח ב-10%, הוא יורשה להרוויח על יחידה זו 11 סיל, ללא כל התחייבות בעובדה שנהוץ לו הון באחוז מסויים גדול יותר. כלומר: הרווח ביחס להון המוסקע יופחת, ולמעשה גם הרווח המוחלט יופחת כתוצאה מכך שלא יכירו ב-7 1/2% של העלאת הסכר.

אלו הן ההוראות החדשות, עד כמה שאני

שמעתי. כך שבשטח הייצור התעשייתי אני רואה סכנות גדולות שעלולות להביא לא רק לסה שרוצים, פגיעה בייצור הפחות חיוני, כי אם לפגיעה בייצור התעשייתי כולו, וגם בחיוני ביותר. והתוצאה תהיה - סגירת מפעלים ואבטלה במסדיים הרבה יותר גדולים ממה שהיו בתכנית המקורית.

אם לסכם את דברי במספס אחד, הרי נראה לי

שהאמצעים שהממשלה רוצה לנקוט בהם ביחס לתעשייה, הם עד כדי כך דרסטיים שאינם ניתנים לביצוע, והתכנית כולה עומדת בסכנה על ידי הדרסטייות המוגזמת שנתנו לה.

על כן, נראה לי שכדאי היה שועדת הכלכלה

תדון בנקודות אלו שציינתי, ורצוי שמר ליובושיץ, שהוא אחד ממבצעי התכנית, ישתתף בדיון זה.

היו"ר ס. בנטוב:

האם יש לך הצעה כיצד להבדיל בין ייצור

חיוני לבין ייצור בלתי חיוני בקשר עם

האמצעים שיידרשו מהממשלה כדי לאפשר המסך הרחבת הייצור?

ס. בנטוב:

ישנם אמצעים סוניטריים וישנם אמצעים

כלכליים, והאמצעים הסוניטריים שהממשלה

נקטה בהם על ידי שנוי השער בלבד מטפיקים ויותר מזה בכדי להביא לפרציאציה

שכולנו שואפים לה. התוצאה של האמצעים האלה היא שנוי היחס של הכסף

במחזור ביחס להיצע של הסחורות על ידי העלאת מחירי הסחורות, זאת אומרת,

שכתוצאה מזה יהיה מחסור בכסף ויוקטן כוח הקניה; וכתוצאה מזה כוח הקניה

יוגבל ויופנה לדברים החיוניים ביותר. תהליך זה אינו מסתיים בהשפעה

ישירה של האמצעים סוניטריים, כי כתוצאה מהגבלת הדרישה לדברים חיוניים

תיווצר אבטלה של כוח אדם וחמרים - וזוהי כוונת 3 השערים - במקטור

הפחות חיוני של הייצור, ואבטלה זו של שני הגורמים האלה תוריד את מחירם

ותלחץ לחץ סוניטרי נוסף. אנשים אלה יצאו מהמחזור של האמצעים הקונים

סותרות, והספידלה הזאת, הדפלאציה, תלך ותגדל בכוחה היא, וזה כתוצאה

מהאמצעים הסוניטריים.

אולם המסדלה אינה מסופקת בזה ורוצה להוסיף לזה גם אמצעים כלכליים על ידי סלקציה של המפעלים לפי יעילותם ולפי חיוניותם. בניח, שסלקציה לפי החיוניות אפשרית בדרך אדמיניסטרטיבית; גם זה רק בסידה מסוימת, כי דברי כאלה קשה לעשות על ידי אדמיניסטרציה, או בכל אופן, דרושה אדמיניסטרציה יעילה מאוד מאוד, אבל בניח, שאת הסלקציה לפי החיוניות אפשר לעשות. אבל סלקציה לפי היעילות קשה מאוד לבצע ולו גם על ידי האדמיניסטרציה היעילה ביותר.

היו"ר ט. בנטוב:

אני שואל: האם נוסף לאמצעים הסוביטריים יש עוד אמצעים לקביעת החיוניות של המפעלים?

ג. בז'רנו:

אינני סממין באמצעים אדמיניסטרטיביים בלבד, ואינני חושב שיש צורך באמצעים נוספים לאמצעים הסוביטריים. אני חושב, שהאמצעים הסוביטריים הם דרכים בסידה מספקת ואין צורך באמצעים נוספים.

ב. אבניאל:

אני מציע שהסרטים שהסרטים הנובעים בדבר י יופיעו בפנינו ויסבירו לנו כיצד הם רוצים לבצע את התכנית הכלכלית החדשה, ועל כך יהיה צורך לפתוח בדיון רציני.

היו"ר ט. בנטוב:

לישיבה הבאה החלטנו להזמין את הסר לתיאום. אני מציע כי בזמנים מסתפק בזה ובישיבה הבאה נחליט על שלבים נוספים.

א. כהן:

אני מציע שבדיון בשתי הנקודות העיקריות: הקצבת חסרי גלם ושיטת הקלוקולציה של המחירים.

הישיבה ננעלה בשעה 13.15